

Zijn eigen aardverschuiving

Marlies Wilms

*Graag grote dank aan een paar mensen die mij bij het samenstellen
van dit boek op hun eigen manier geholpen hebben:
Annette, Miep, Truus, Wim en natuurlijk ook mijn echtgenoot.*

© 2025 Marlies Wilms / Uitgeverij U2pi

Titel: Zijn eigen aardverschuiving

Auteur: Marlies Wilms

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: Jouvboekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9343 744 9

NUR: 306

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Geen enkel deel van dit boek mag worden gebruikt voor het trainen van kunstmatige intelligentie.

Voorwoord

Voor ik dit boek ging schrijven, had ik me al vaak afgevraagd hoe mensen uit een ander land en andere cultuur tegen ons land aankijken wanneer ze hier de eerste keer komen en hier willen of kunnen blijven. Dit boek begon ik te schrijven voor de oorlog in Oekraïne begon. De weerstand hier in Nederland tegen asielzoekers was toen bij lange na niet zo groot als heden ten dage, maar er waren wel al problemen met de huisvesting, de scholing en het aantal mensen.

Behoedzaam duwde Mosaab de ijzeren deur open. Door deze enigszins op te tillen voorkwam hij dat deze ijzingwekkend hard schraapte over de ijzeren drempel. Het voelde als krassen op zijn ziel, daar had hij geen behoefte aan. Maar hij wilde vooral ook dat hij niet opgemerkt werd.

Hij was nog steeds verbaasd dat die deur, hoewel altijd dicht gemaakt, toch nooit op slot zat. Zou er echt iemand zijn die de deur op slot deed, en waarom dan? Hij had het zich vaker afgevraagd.

Nu echter besteedde hij er geen aandacht aan en liep meteen door naar de grote beukenboom, die zo duidelijk een rustplaats op deze bijzondere plek was.

De zon was net ondergegaan, er was nog voldoende licht om de weg te vinden, maar weldra zou het donker zijn. Hij wist ook in het schemerdonker uitstekend de weg. Aan de achterkant van de boom was een klein stenen muurtje gemetseld en er was een eenvoudige, maar stoere kraan aangebracht boven een gemetselde vierkante bak. Het zag er altijd rommelig uit. Meestal wel in, maar ook vaak rond die bak lagen diverse lege flacons van vloeibaar wasmiddel of andere jerrycans met onbekende afkomst.

Mosaab pakte meteen een roze flacon met halfvergane afbeeldingen van kleurige bloemetjes erop en liet er een flinke scheut water in lopen. Daarna kwam hij weer overeind en liep doelbewust naar de zijkant van een door een grote heg afgescheiden stuk grond, waar zovelen van hun dierbare nabestaanden hun

eeuwige rust verdienen.

Deze heg grensde aan een zandweg, maar door de twee meter hoge haag voelde je toch de veilige beschutting. Hij liep verder naar de voorkant van het terrein en bleef doelbewust stil staan bij een oud verweerd graf, waar op een onverwacht keurig onderhouden strookje grond enkele viooltjes en geraniums uitbundig bloeiden. Hij gaf de plantjes snel water en bleef toen even rechtop staan, zijn ogen gericht op de gedenkplaat van de vrouw.

Elke toevallige aanwezige zou onmiddellijk de indruk kunnen krijgen van een toegewijde persoon die regelmatig het graf van zijn moeder of vader verzorgde.

Mosaab was inderdaad wel een vriendelijke man, maar hij had geen enkele band met dit graf, zelfs niet met dit kerkhof. Hij verzorgde de plantjes uit noodzaak, omdat hij nu reden had om hier op deze plek te mogen zijn. Hier vond hij rust en daarbij, en dat was het belangrijkste voor hem, hier had hij de kans om ongezien haar bij haar huis te bespieden. Zij had zijn leven hoop gegeven en dat was op dit moment zeer belangrijk voor hem.

Haar huis lag aan de overkant van de weg aan een korte zijstraat en naast het huis waren er nog vier andere woningen. Elke keer als hij langsliep zou iedereen hem kunnen zien. En als hij dat een paar dagen achter elkaar zou doen, zouden de mensen hem zeker opmerken en in de gaten houden. Hij bleef liever anoniem.

Toen hij deze plek eerder een keer bezocht voor bovengenoemde reden, trof hij tot zijn schrik enkele mensen op het kerkhof. Natuurlijk, het was de plek waar velen hun geliefden voor eeuwig hadden achtergelaten en graag terugkwamen voor troost of bezinning. Maar op dat moment kwam het hem helemaal niet uit.

Hij was destijds meteen rechtdoor gelopen, naar de uitgang. Hij voelde de ogen van sommigen op zich gericht. “Kijk, daar heb je weer zo eentje, een van die asielzoekers...” had hij horen fluisteren. Niet letterlijk had hij dit kunnen verstaan, maar het woordje “asiel” was hem bekend en de rest was duidelijk. Hij had ervan gegruwd. En toen een plan bedacht!

Laat in de avond, toen er zeker niemand meer was, was hij teruggekeerd. Zorgvuldig had hij de zerken nagelopen en gezocht naar de geboortedata van de overledenen. De oudsten waren nog uit de vorige eeuw geweest, aan het begin van het jaar 1900. De nabestaanden hiervan waren dan zelf al overleden of zo oud, dat ze toch niet meer het graf bezochten. Hij schrok een beetje, toen hij een graf vond van een man of vrouw die geboren was op dezelfde dag als zijn moeder. En onmiddellijk besloot hij toen dit graf, zonder medeweten van wie dan ook, te adopteren als ware het van zijn eigen moeder!

En steeds als hij deze plek bezocht, pakte hij wat water en liep naar het graf van zijn “moeder”. Hij had al gauw weggegooid de plantjes gevonden bij de afvalcontainer die achter op het terrein stond. Die had hij netjes op het graf geplant en door

een overdaad aan water waren die weelderig gaan groeien en bloeien en fleurden zo het oude graf prachtig op.

Het was een perfecte handeling om zijn eigenlijke bezoek te verdoezelen.

Want nog voor hij de toegangspoort had geopend, waren zijn ogen al bezig met het bespeuren van mogelijke bezoekers. Nauwkeurig had hij tijdens het vullen van de waterfles weer rondgekeken en ook tijdens zijn wandeling naar die bewuste plek had hij de hele omgeving afgezocht. En pas nadat hij zeker wist dat hij alleen was, kon hij wat ontspannen. Soms zaten er wel eens mensen gehurkt bij een graf, enkele grassprietjes of ander onkruid weghalend, een nieuw plantje potend of de grafsteen netjes afvegend. Hij had zich dan onbespied gewaand en was vreselijk geschrokken, toen er toch ineens mensen waren.

Hij genoot van de ruimte hier, het was een oase van rust in de latere avonduren. Overdag was er altijd wel iemand. Er werd heel wat gepraat, geroddeld, en ja, gelachen ook. Maar natuurlijk ook gerouwd, hij herinnerde zich vaak de oude man die soms wel een uur lang op het graf bleef zitten treuren.

Ook zag hij vaker mensen die hun hond moesten uitlaten. Hij glimlachte over het voorval recent nog. Een wat oudere vrouw had haar hond zijn behoefte laten doen bij het graf van iemand. Ze was niet van plan om het op te ruimen, zoals toch echt hier in dit land gebruikelijk was. Ze was nadat de hond zijn behoefte gedaan had gewoon weer verder door gelopen. En toen was een andere vrouw haar luid schreeuwend achterna gelopen en

ze had haar hand gegrepen. Ze had haar teruggetrokken naar de grote drol en gewezen op het stinkend bewijs. Maar de oude vrouw had zich losgerukt en wilde doorlopen. Toen had de beledigde vrouw de drol met haar blote handen opgepakt en het op de jas van de vrouw gesmeerd!

Het was heerlijk geweest om te kijken naar de kwade vrouw met de vieze jas. Hij had de hele dag een glimlach om zijn mond gehad.

Hij had dat lachwekkende voorval vanuit zijn heimelijke plek goed kunnen zien. Want de begraafplaats had geen burens. Langs de soms drukke weg stond een prachtige monumentale stenen muur met in het midden een prachtige gietijzeren poort, die normaal gesproken altijd dicht was. Aan de lange zijkant en achterkant was een mooie heg van stevige buxus en aan de achteringang was een parkeerplekje voor auto's. En halverwege die lange haag aan de zijkant was een klein ijzeren poortje, dat dus altijd open leek.

Er stond een klein stenen huisje zonder ramen; er zat alleen een deur in met een groot hangslot. Aan de voorzijde bij de boom was een plek waar je waterflessen kon vullen. Tussen de heesters en rododendrons stonden enkele bankjes en er stonden twee grote oude kastanjabomen. Verscholen achter een heg stond een grote afvalcontainer. En daarachter was een natuurlijke heuvelrug, geheel begroeid met bomen en hoge struiken. Jonge berkenbomen probeerden hun weg te vinden tussen hoge dennen en eiken. Het vormde een prachtige afscheiding met de rest van de mensen, die aan de overkant van

de weg in het dorp woonden. Hij liep er vaak omhoog, zijn armen en benen vertoonden vaak schrammen van de stekelige doornstruiken en de hulst. Maar bovenop had hij een plekje met een eerste klas uitzicht. Op een stuk boomstronk kon hij heerlijk onbespied zitten en dan soms wel urenlang mijmeren of filosoferen over zijn leven.

Maar nu op dit moment op dit uur had hij een belangrijke vraag, die hij beantwoord zou willen zien. Wie was de man of jongen die daar in haar huis was, was het een geliefde? Nee, hij leek erg jong voor geliefde. Een zoon? Wat deed hij daar zo lang?

Want ook vanmiddag had die grijze auto er al gestaan. Hij was er bewust niet langs gelopen op zijn wandeling. 's Morgens liep hij daar wel, maar hij wist dat het erg gauw zou opvallen, als hij twee of drie keer per dag langs haar huis zou lopen. En dus bood het kerkhof een uitkomst op veel dagen, maar zeker nu vanavond.

En nu hij op dit moment zich onbespied wist, keerde hij zich snel om en liep op de heg toe. Precies op de plek, waar het laatste graf lag, boog hij enkele takjes opzij en kon toen heel duidelijk het huis bekijken. De auto stond er nog, het bezoek was er nog en hij kon enkele mensen zien zitten aan de tafel voor in de kamer. Maar hij zag haar niet.

Zonder een moment na te denken kwam hij meteen in beweging, liet de takjes los, die zich weer graag terug vormden naar hun oude stand. Met enkele snelle passen was hij achter bij de

afvalcontainer, liep als een haas omhoog over het smalle stuk grond dat daar zo mooi die hoge afscheiding vormde tussen de wereld van de levenden en de doden. Gemene takjes en doornen streken langs zijn benen en veroorzaakten een aantal schrammen, hij voelde de pijn en wist dat het bloedde. Maar hij rende door, dit was nu belangrijker. Hij moest weten wat die vreemden daar deden.

Op zijn plekje aangekomen tuurde hij zorgvuldig door het grote raam, wat een geluk dat ze de gordijnen niet dicht had. Nu was die man opgestaan, hij had zich gebukt om iets op te rapen. Maar Mosaab kon niet zien wat hij zo graag wilde waarnemen.

Zijn onvrede met het niet lukken van zijn plan uitte zich in een vertrekken van zijn mond, waardoor hij er ineens wat grimmig uitzag. Maar dat interesseerde hem helemaal niets, hij wist het niet eens, hij zon op een oplossing. Hij moest iets lager kunnen zitten, dan kon hij zien wat hij wilde zien. Hij spiedde rond, als een havik, hij moest iets vinden...

En toen zag hij het kruis.

Direct onder hem bevond zich tegen een halfronde stenen achterwand een groot houten kruis met daarop het beeld van Christus. Dit was goed zichtbaar vanuit zijn geheime plekje, van waaruit hij alles kon bespieden. Het kruis vormde een duidelijk voorname plek op deze begraafplaats, er was aan de voorkant een klein rond pleintje en hij kon zich voorstellen dat er wel eens gezamenlijke gebeden, voordrachten of herdenkingen gehouden konden worden onder het alziend en keurend

oog van de grote God daar aan het kruis. En het was dat kruis dat precies een meter lager was dan zijn huidige plek. Geniaal!

Waarschijnlijk was hij vlugger omlaag gerend dan daarnet omhoog. In ieder geval stond hij binnen enkele tellen achter het kruis. In het hout was om de twintig centimeter een halve ijzeren ring geslagen. Zo was het voor een vrijwilliger gemakkelijk om verlichting of versiering of wat dan ook aan te brengen, indien dit eens noodzakelijk was. Maar nu lachte hij in zichzelf. Als was hij geboren als aap, zo snel vonden zijn voeten de ringen en in korte tijd was hij al tot bij de dwarsbalk geklommen. Hij keek even naar het huis, ja, nog een beetje hoger. Dat was uitstekend!

En zonder er verder bij na te denken sloeg hij beide benen over de dwarsbalk en klemde zijn armen aan de voorkant om het hout. En daarmee ook om het koude bronzen hoofd van de crucifix van Christus.

Hij realiseerde zich ineens dat hij hier wel een soort van heiligschennis pleegde. Het hoofd van het beeld rustte tegen zijn buik en toen streelde hij ineens met zijn hand over de wangen, die intens koud aanvoelden. “Stil maar, God”, bad hij ineens. “Stil maar. Ik weet, wat ik doe! Het is niet zo netjes, maar ik leg het nog wel uit. En ik maak het ook goed, hoor. Dat beloof ik.” En gerustgesteld ging hij verder met zijn missie: ontdekken wat daarbuiten aan de overkant van de weg gebeurde.

De hem onbekende man stond daar in de kamer en hij was aan het praten met de vrouw. Hij bewoog druk met zijn armen en hij zag toen ook dat ze hilde.

Toen pakte hij haar bij haar schouders vast en omhelsde hij de vrouw. Daarna pakte hij opnieuw iets van de grond op en liep er mee naar de deur.

Mosaab boog iets naar rechts om beter zicht op haar voordeur te krijgen. En toen hoorde hij ineens een bekend geluidje. Heel zacht hoorde hij de deur bij het zijpoortje van de begraafplaats over de ijzeren drempel schrapen, zoals die altijd deed en wat hij ook meteen herkende en altijd probeerde te voorkomen.

Hij schrok enorm. Wat was dit nu, zo laat nog?

Hij voelde hoe het bloed naar zijn hoofd steeg. Wat gebeurde er nu toch? Wat vreselijk als hij hier op deze toch wel uitzonderlijke plek ontdekt zou worden. Zou hij dan kunnen uitleggen wat zijn bedoeling was? Nee, dat mocht niet, dat kon echt niet! Hij voelde zijn hart in zijn keel kloppen.

En automatisch klemde hij zich steviger vast en drukte zijn hoofd zo dicht mogelijk tegen het hout van het kruis als wilde hij samensmelten tot een geheel. Hij voelde zijn onmacht, hij sloot een moment zijn ogen. En keek daarna voorzichtig in de richting van het deurtje bij de ingang van het kerkhof. Heel resoluut kwam iemand aangelopen, het was een man. Hoewel het donker was, kon hij dat zien aan het postuur van de man. Hij zag ook hoe die een beetje trok met zijn been. En onmid-

dellijk was hij door zijn medische achtergrond al enkele oorzaken en mogelijke oplossingen voor zijn lichte handicap aan het bedenken.

Maar erg lang duurde deze gedachten niet. Want het ontdekken van die ene persoon was al voldoende voor een hartverzakking, maar toen aan de andere kant van het kerkhof nog iemand aan kwam lopen verlangde hij ernaar om onmiddellijk door de grond te kunnen zakken.

Dat gebeurde natuurlijk niet.

Slechts een enkel ogenblik bescheen de maan de gehele omgeving en toen meende hij te kunnen zien dat het een vrouw was. Ze liep snel naar de andere persoon toe en toen ze elkaar vastpakten en omhelsden, zakte zijn onrust wel een beetje en durfde hij weer eens voorzichtig diep adem te halen.

Hopelijk hadden ze genoeg aan elkaar en hoefden ze niets anders te zien. Als hij doodstil zou blijven zitten, zouden die twee hem misschien niet eens opmerken. Ze hadden wat anders...

Toch vlamde zijn angst weer omhoog. Want heel langzaam kwamen ze nu in zijn richting lopen.

En opnieuw ging er een schietgebedje omhoog, nu wat meer humoristisch: “O maan, wat ben ik blij met jou vanavond. Alsjeblief, blijf, maar verstop je wel alsjeblieft achter iedere wolk! Al is het maar zolang ik hier zo zit...”

Maar de maan scheen even helder en duidelijk kon hij de vrouw zien. Ze keek verlangend naar de andere bezoeker en tuitte haar lippen voor een kus.

Als ik haar zo goed zie, moeten ze mij ook goed kunnen zien, begreep hij in een flits. En automatisch drukte hij zich zo stevig mogelijk tegen het kruis aan om zo smal mogelijk te worden. Hij realiseerde zich dat hij niet eens durfde te ademen, bang dat dat geluid maakte. Zijn heftige hartslag zou toch wel niet te horen zijn daar beneden, toch?

En toen de maan niet meteen voldeed aan zijn smeekbede om zijn licht te dimmen vormden zijn lippen geluidloos een andere mogelijkheid voor hulp. Hij realiseerde zich dat hij in gedachten een vroeger kindergebedje opzegde.

En wonderbaarlijk, dat hielp, het wolkendek trok dicht en liet geen maan en licht meer door. Het werd weer net zo donker als het eerst was.

Hij hoorde ergens op de weg een autodeur dichtslaan. Het liefste had hij meteen willen kijken wie daar was of ging. Zijn hoofd was echter niet naar het huis ver voor hem gericht, maar op de twee geliefden hier beneden hem. Een plotselinge draai van zijn hoofd, zo bedacht hij, kon al gezien worden. Heel langzaam, millimeter voor millimeter, draaide hij zijn hoofd richting het huis. Want zo'n heel langzame beweging zou niet opgemerkt worden, hoopte hij.

Eindelijk had hij zicht op het kamerraam. Eerst kon hij niets zien, maar toen zag hij plotseling hoe de ene vrouw de andere vrouw vastpakte en omhelsde.

Daarna verliet de vrouw samen met de man het huis en ze stapten in de auto. Na een laatste zwaai naar de vrouw in het huis startte de auto en reden ze weg.

Hij bleef maar eindeloos denken aan al die personen en hun betekenis voor dit afscheid dat hij niet begreep. Het was jammer dat hij nu al deze moeite voor niks had gedaan. En dan ook nog met de kans dat hij ontdekt zou worden...

Maar zacht gekreun en gesteun deden zijn gedachten weer terugkeren naar het stel onder deze wonderbaarlijke plek. En nog voor zijn gezicht weer heel langzaam teruggedraaid was naar de eerdere stand wist hij al wat hij misschien niet kon zien, maar wel begreep. Ze waren hier op een graf de liefde aan het bedrijven! Hij kon vaag de grote zwarte kluwen lichamen ontdekken en ineens zag hij duidelijk de contouren van twee intens witte blote billen, die in een steeds sneller tempo op en neer gingen. Hij hoorde de vrouw zacht fluisteren en verleidelijk praten en de man riep onverstaanbare klanken uit. Hun gekreun was duidelijk te horen.

Het zich in een onmogelijke positie bevinden op een kerkhof in het duister van de avond om een andere vrouw te bekijken en dan gedwongen worden aan te horen hoe twee vreemde mensen hun liefde of passie of wat dan ook uitvoerden op een zeer ongebruikelijke plek, het was iets wat hij in zijn wildste

fantasieën nog nooit had beleefd en hij moest zich inhouden om niet als een dolle te gaan schaterlachen om het idiote van het moment.

Maar, zo realiseerde hij zich, dit voorval zou hij ook nog niet zo gemakkelijk met iemand kunnen delen. Hij zou het hier zo van de daken, sorry, graven hebben willen schreeuwen. Maar er was niemand die hij dit ooit zou durven vertellen... Hij zou dan zijn eigen geheime missie ook moeten uitleggen...

De gebeurtenis deed hem denken aan zijn vrouw, die hij kortgeleden had verloren na vele jaren samen. Ze hadden een dochtertje en er was ook een nieuw leven op komst. Het geluk van anderen proberen voor te stellen voelde vreemd. Hij verlangde naar liefde en genegenheid, maar besepte dat het nooit meer hetzelfde zou zijn zonder zijn vrouw, kind en moeder. De bomaanslagen hadden zijn carrière, huwelijk en leven verwoest. Hij had zich ongekend eenzaam en verlaten gevoeld in een stad die hij na een heel leven nu niet meer herkende en waar hij nu een afkeer van had. Hij had er zo snel mogelijk weg willen gaan.

Hij voelde zich ineens zo intens verdrietig om te moeten aanzien en horen hoe je zo kunt opgaan in het samenzijn met een vrouw, iemand die je kent en vertrouwt, die je liefhebt en dat in de wetenschap dat jezelf niets meer hebt.

Hij voelde ineens een traan over zijn wang lopen en ineens zag hij het gezicht van de vrouw, van Sigrid. Haar te mogen liefhebben...

Hij schrok hevig van deze gedachten. Was hij paranoïde aan het worden? Eerst bijna huilen om het gemis van zijn vrouw en geen minuut later dromen van een andere vrouw? Schaam je je niet?

Nee, dacht hij. Het is voor mij heel helder. Sigrid is de vrouw van mijn leven. Haar wil ik hebben. Zij past bij mij. Nu al, terwijl ik haar maar zo af en toe heb meegemaakt, ik voel gewoon dat wij voor elkaar gemaakt zijn.

Zijn overleden vrouw had eigenlijk nooit echt goed bij hem gepast. Ze hadden zich samengevoegd, het kwam allemaal wel goed uit, maar de passie, die die twee daar beneden zo op een koud stenen graf samen deelden, dat wilde hij ook. Dat kende hij niet. Dat was hem bij zijn eigen vrouw nooit gelukt.

En, zo bedacht hij, hij ging er zich ook niet voor schamen. Hij was een vrij man, er was geen sterveling in Damascus die hem claimde. Alle familie was gedood. Hij kon denken en doen wat hij wilde. En hij wilde er alles aan doen om het ook waar te maken.

De lange reis vanuit Damascus naar hier, dit kleine, goede land, het was als een nachtmerrie geweest. Zijn aankomst in het overvolle asielzoekerscentrum in Ter Apel werd overheerst door een groot geluksgevoel: eindelijk vrij, eindelijk geen oorlog. Een eigen bed, hij had zo verlangd naar een goede nachtrust!

Maar hoe moe ook, hij kon er onmogelijk slapen. Een bed, ja dat had hij toegewezen gekregen. In een grote hal met alleen maar bedden en mensen net als hij. Naast hem lag een oudere man, die snurkte vreselijk. Het was onmogelijk om dit te negeren. Er was vlak bij hem een man met een kind van twee jaar, dat alleen maar huilde, krijste of schreeuwde. Het was om zelf gek te worden. Er waren veel goede toiletten. Er was zeep en papieren handdoekjes. Maar hij schaamde zich om de rommel te zien die de mensen achterlieten. De toiletten werden niet doorgespoeld, de zeep werd verknoeid en de handdoekjes werden door de mensen meegenomen naar hun slaapplek of weggegooid.

En dan de hele dag de stank van sommige vieze mensen, van afval, van etensresten. De grote massa mensen drukte zwaar op hem, hij voelde hoe zijn onrust op zijn gemoed werkte. Hij voelde hoe het gedrag van deze ongelukkige en ongeduldige mensen het beeld voor de hele groep benadeelde. Hij wilde daar niet bij horen, dit kon hij niet, het was nooit zijn leven geweest. Hij begreep dat een te lang verblijf hier funest zou worden voor iedereen. Zijn machteloosheid maakte hem af en toe razend en met veel moeite kreeg hij zich dankzij zijn goede studie weer onder controle.

En als je niet bestolen wilde worden in je slaap, moest je alles aantrekken of vastbinden of onder je matras leggen. Hij herinnerde zich weer de man die hem een keer 's nachts onder zijn kleren aan het betasten was. Woedend was hij geworden. En het besef dat je nergens veilig was!

Er was wel een slaapplek, maar geen nachtrust. Hij voelde hoe hij door het continue slaaptekort ook onrustig, ongeduldig en ongelukkig werd. Iedereen had er last van, de een wat meer dan de ander. Maar de mensen van het COA deden hun best en beloofde hem een oplossing.

Wekenlang, eigenlijk nog steeds, drongen de akelige oorlogsbeelden zich op in zijn herinnering. Hij wist nog uit de enkele lessen psychologie, hoe hij die angsten moest beheersen en dat lukte dan ook wel. Maar het gemis van zijn vrouw en kind, en ook zijn inwonende moeder, bleef natuurlijk groot. Daarbij voelde hij zich leeg, nutteloos. Zijn werk was zijn grote passie geweest.

Herhaaldelijk had hij zich afgevraagd, wat hij hier ging doen. Hij was pas vijfenveertig, jong en sterk genoeg om te werken. Zijn passie, zijn werk als medicus, als internist in een ziekenhuis, kon hij misschien wel weer gaan uitoefenen.

Maar dan moest hij eerst integreren. En het belangrijkste nu was: de taal leren. De mensen leren kennen. Hun cultuur, hun geaardheid, hun normen en waarden. En dan was het ook nog maar de vraag of zijn professie ook hier erkend zou worden. Dat kon goed heel anders zijn! Voorlopig had hij daar in een overvol opvangcentrum tussen allemaal gevluchte en vaak getraumatiseerde mensen nog geen beeld van en moest hij wachten op wat ging gebeuren.

Na een intakegesprek en zijn verslag over de slechte nachten en onmogelijkheid om te slapen, hadden ze hem beloofd te

zullen steunen. En op een dag was er plotseling een oplossing voor hem gevonden, hij vond het een wonder! Hij werd samen met veertien anderen in een gerenoveerd verpleegtehuis geplaatst in een klein dorp, ergens in het zuiden van het land. Het was een unieke kans en een uniek project, want het was voorlopig het enige. Hier zou hij aan zijn eigen ontwikkeling moeten werken.

Het pas recent onbewoond geraakte verpleegtehuis was een geweldige plek. Het was vroeger een klooster geweest, een robuust gebouw met een indrukwekkende voorgevel met veel apart gekleurd glas-in-lood bij de raampartijen en de grote dubbele voordeur, en de bijpassende bijzondere entree. Het dwong automatisch een beetje respect af. Ook de gangen en de kamers waren royaal van opzet en het was er heerlijk warm.

Maar het allerfijnste was dat hij er een eigen plekje had dat hij met niemand hoefde te delen. Een eigen ruimte, waar hij alleen baas was, waar niemand kon komen en waar hij kon doen wat hij wilde.

Een eigen bed, waar niemand anders in kwam slapen. Waar hij die enkele schamele bezittingen gerust kon achterlaten zonder angst om bestolen te worden. De jas, die hem zo vreselijk dierbaar was. Het beetje geld, zorgvuldig verstopt in de voering. Zijn paspoort, zijn enig bewijs wie hij was en waar hij vandaan kwam. Zijn rugtas, met veel kleine spulletjes, maar hem zeer dierbaar.